

tieselskabslovens § 115, stk. 1, 2. pkt., beskrevne måde, dvs. er nærtstående til denne.

I praksis ses ofte, at betingelsen om at være nærtstående til ejeren ikke er opfyldt, selv om risikoen for at lide tab i øvrigt vurderes at være den samme, som hvis betingelsen havde været opfyldt. Desuden er det i praksis ofte vanskeligt for told- og skatteforvaltningen overhovedet at konstatere, hvem der ejer anparterne i et anpartsselskab eller aktierne i et aktieselskab, selv om der består en pligt til at føre henholdsvis en anpartshaverfortegnelse og en aktiebog, som skal være tilgængelige for offentlige myndigheder, jf. anpartsselskabslovens § 17 og aktieselskabslovens § 26. I mange tilfælde eksisterer disse fortegnelser ikke.

3.2.1.3 Opkrævningslovens § 11 a

Reglen i § 11 a stiller krav om, at virksomheder der er skattepligtige efter selskabsskatteovens § 1, stk. 1, jf. stk. 6, eller § 2, stk. 1 eller 4, som betingelse for registrering efter en række skatte- og afgiftslove skal stille sikkerhed for tilsvarende af moms, A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, selskabsskat og lønsumsafgift, medmindre virksomhedens formue opgjort efter reglerne i selskabsskatteovens § 14, stk. 2-7, på registreringstidspunktet udgør mindst 125.000 kr. Sikkerheden skal stilles for et beløb svarende til forskellen mellem 125.000 kr. og virksomhedens formue med fradrag af 15.000 kr. Medmindre virksomheden efter reglerne i § 11 pålægges at stille sikkerhed for et større beløb, kan beløbet ikke overstige 110.000 kr.

Bestemmelsen i § 11 a er suppleret af bestemmelsen i § 9 i bekendtgørelse nr. 503 af 15. juni 2003 om opkrævning af skatter og afgifter mv. (opkrævningsbekendtgørelsen), der nærmere fastlægger kravene til dokumentationen i den formueopgørelse, der er nævnt i opkrævningslovens § 11 a. Formuen, som nævnt i § 11 a, skal således dokumenteres ved en erklæring fra en registreret eller stafsautoriseret revisor, medmindre virksomhedens formue åbenlyst udgør mindst 125.000 kr. på registreringstidspunktet.

Baggrunden for reglernes indførelse er EF-domstolens (præjudicielle) dom af 9. marts 1999 i den såkaldte Centros Limited-sag, hvor EF-domstolen slog fast, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke kunne nægte en filial af et britiskregisteret selskab registrering i selskabsretlig henseende, selvom det engelske selskab ikke havde en selskabskapital på mere end 100 GBP (ca. 1.100 kr.) og derved langt fra opfyldte det danske registreringskrav om en minimumskapital på 125.000 kr. EF-domstolen henviste som begrundelse herfor til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse stred

mod EF-traktatens art. 43 og 48 om den frie etableringsret.

Dommen åbnede således mulighed for at drive virksomhed i Danmark via en juridisk person samtidig med, at det danske kapitalkrav til selskabsstiftelse på mindst 125.000 kr. kunne undgås.

På baggrund af denne dom, der gav mulighed for at etablere sig i Danmark via filialer af udenlandske selskaber med et beskedent kapitalgrundlag, frygtede man, at skattemyndighederne fremover, pga. den beskedne selskabskapital, ville være væsentligt ringere stillet med hensyn til sikkerhed for inddrivelse af skatte- og afgiftskrav. Herudover frygtede man, at personer med intentioner om f.eks. momskarrusel-svindler eller anden form for unddragelse, fremover ville finde det mere attraktivt at etablere sig via en sådan filial af et udenlandsk »lavkapitalselskab«.

Bestemmelsen skulle også tjene som et værn mod »rullende kapital«, hvorved forstås, at et selskabs indskudskapital efter selskabets registrering hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – eller endog tidligere – ulovligt og strafbart, jf. straffelovens § 296, fjernes for at blive anvendt som indskudskapital i et nyt selskab – og så fremdeles. Herved stiftes en række tomme selskaber. Imidlertid har erfaringen vist, at kapitalfjernelsen i mange tilfælde er blevet udsat til efter registreringen for moms mv. Personer, der spekulerer i »rullende kapital«, kan således let omgå bestemmelsen. Den foreslåede adgang, jf. lovforslagets § 2, nr. 6, til at kunne inddrage registreringen, såfremt et pålæg om sikkerhedsstillelse efter opkrævningslovens § 11, stk. 1, nr. 2, om kapitalfjernelse ikke efterleves, vil indebære et langt bedre værn i forhold til »rullende kapital«-selskaber.

I bestemmelsens forarbejder knyttes reglen også sammen med reglerne i opkrævningslovens § 11, hvorefter der kan kræves afkortede afregningsfrister, sikkerhedsstillelse i forbindelse med restancer og nægtes registrering af virksomheder, hvis ejerkredsen bag er kendt som dårlige betalere. Der peges på, at disse regler ikke har nogen effekt, hvor der drives virksomhed via en stråmand. I den forbindelse anføres det i bemærkningerne, at det for at tage højde for disse tilfælde vil være hensigtsmæssigt at kunne kræve sikkerhed for selskaber med et beskedent kapitalgrundlag.

Reglens overordnede formål er således at sikre kreditorerne, herunder ikke mindst SKATs kreditorstilling i relation til beskedent kapitaliserede selskaber.

Reglen om sikkerhedsstillelse i § 11 a er imidlertid af flere grunde lige siden reglens vedtagelse blevet kraftigt kritiseret.